

Zadeva C-118/22

**Povzetek predloga za sprejetje predhodne odločbe v skladu s
členom 98(1) Poslovnika Sodišča**

Datum vložitve:

17. februar 2022

Predložitveno sodišče:

Varhoven administrativen sad (Bolgarija)

Datum predložitvene odločbe:

10. januar 2022

Vlagatelj kasacijske pritožbe:

NG

Nasprotna stranka v postopku s kasacijsko pritožbo:

Direktor na Glavna direksia „Natsionalna politsia“ pri
MVR – Sofia

Predmet postopka v glavni stvari

Pritožba NG v kasacijskem postopku zoper sodbo Administrativen sad Sofia-grad (upravno sodišče mesta Sofija, Bolgarija), s katero je bila zavrnjena njegova tožba zoper odločbo Direktor na Glavna direktsia „Natsionalna politsia“ pri Ministerstvo na vatreshnite raboti (MVR) (direktor glavne direkcije „Nacionalna policija“ pri bolgarskem ministrstvu za notranje zadeve [MVR], v nadaljevanju: direktor policije) z dne 2. septembra 2020 o odklonitvi izbrisa v zvezi s policijsko registracijo NG št. 16903 z dne 2. junija 2015, ki jo je izvedel Rayonno upravljenie Kazanlak pri Oblastna direktsia na MVR – Stara Zagora (okrajni policijski urad pri regionalni direkciji MVR – Stara Zagora).

Obdelava osebnih podatkov, ki jih pristojni organi obdelujejo za namene preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj ali izvrševanja kazenskih sankcij. Pogoji za izbris policijske registracije.

Predmet in pravna podlaga predloga za sprejetje predhodne odločbe

Predlog je vložen na podlagi člena 267(1)(b) PDEU.

Vprašanje za predhodno odločanje

Ali razlaga člena 5 v povezavi s členom 13(2)(b) in (3) Direktive (EU) 2016/680 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov, ki jih pristojni

organi obdelujejo za namene preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj ali izvrševanja kazenskih sankcij, in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Okvirnega sklepa Sveta 2008/977/PNZ dopušča nacionalne zakonodajne ukrepe, ki vodijo do dejansko neomejene pravice obdelave osebnih podatkov, ki jih pristojni organi obdelujejo za namene preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj ali izvrševanja kazenskih sankcij in/ali zaradi odprave pravice posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, do omejitve obdelave, izbrisa ali uničenja njegovih podatkov?

Zakonodaja in sodna praksa Evropske unije

Direktiva (EU) 2016/680 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov, ki jih pristojni organi obdelujejo za namene preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj ali izvrševanja kazenskih sankcij, in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Okvirnega sklepa Sveta 2008/977/PNZ (UL 2016, L 119, str. 89), členi 5, 13 in 14

Nacionalni predpisi

Nakazatelen kodeks (kazenski zakonik, v nadaljevanju: NK), členi 82, 85 in 88a

Zakon za Ministerstvo na vatreshnite raboti (zakon o ministrstvu za notranje zadeve, v nadaljevanju: ZMVR), členi od 25 do 27 in člen 68

Naredba za reda za izvarshvane i snemane na politseyska registratsia (uredba o ureditvi izvajanja in izbrisa policijske registracije), členi od 18 do 22

Kratka predstavitev dejanskega stanja in postopka

- 1 NG iz Sofije je 15. julija 2020 pri Rayonno upravlenie na MVR, grad Kazanlak (okrajni policijski urad MVR v Kazanlaku) predlagal izbris policijske registracije, ki je bila izvedena v povezavi s postopkom preiskave, ki je voden v evidenci tega policijskega urada. Ob tem je predložil kopijo izpisa iz kazenske evidence, s katerim je dokazoval, da še ni bil obsojen.
- 2 Načelnik okrajnega policijskega urada v Kazanlaku je 29. julija obvestil namestnika direktorja Oblastna direktsia na MVR – Stara Zagora (regionalna direkcija MVR – Stara Zagora), da je bila v zvezi z NG 2. junija 2015 v okviru postopka preiskave, ki je bil voden v evidenci tega policijskega urada, izvedena kriminalistična registracija št. 16903, saj je kot priča krivo izpovedal, kar je kaznivo dejanje v skladu s členom 290(1) NK.
- 3 Rayonen prokuror (okrajni državni tožilec) v Kazanlaku je 13. avgusta 2020 obvestil regionalno direkcijo MVR – Stara Zagora, da je bil NG obdolžen kaznivega dejanja na podlagi člena 290(1) NK. 2. julija 2015 je bila pri Rayonen sad Kazanlak (okrajno sodišče v Kazanlaku) vložena obtožnica proti NG, s sodbo z dne 28. junija 2016 pa je bil obsojen na pogojno kazen enega leta. Ta sodba je bila potrjena s sodbo

Okrazhen sad Stara Zagora (okrožno sodišče v Stari Zagori) z dne 2. decembra 2016. 14. marca 2018 je prestal kazen.

- 4 Upravni organ je zahteval overjene kopije sodb. Ugotovitve preverjanja so bile navedene v poročilu z dne 19. avgusta 2020, v katerem so svetovali, naj se na Glavna direktsia „Natsionalna Politsia“ – Sofia (glavna direkcija „Nacionalna policija“ – Sofija) naslovi utemeljen predlog za odklonitev izbrisa policijske registracije št. 16903 z dne 2. junija 2015, ki jo je glede osebe NG v okviru postopka preiskave izvedel okrajni policijski urad v Kazanlaku zaradi kaznivega dejanja iz člena 290(1) NK, zaradi katerega je bil NG s sodbo Rayonen sad Kazanlak (okrajno sodišče v Kazanlaku) z dne 28. junija 2016 obsojen na pogojno kazen, kar je bilo potrjeno s sodbo Okrazhen sad Stara Zagora (okrožno sodišče v Stari Zagori) z dne 2. decembra 2016.
- 5 19. avgusta 2020 je bil pripravljen predlog za Direktor na Glavna direktsia „Natsionalna Politsia“ pri MVR (direktor glavne direkcije „Nacionalna policija“ pri MVR) za izdajo odločbe, s katero naj bi v skladu s členom 68(6) ZMVR, zaradi neobstoja pravne podlage, odklonili izbris policijske registracije osebe NG iz Sofije.
- 6 Direktor na Glavna direktsia „Natsionalna Politsia“ pri MVR je 2. septembra 2020 izdal izpodbijano odločbo, s katero je odklonil izbris policijske registracije okrajnega policijskega urada v Kazanlaku pri regionalni direkciji MVR – Stara Zagora št. 16903 z dne 2. junija 2015. Odklonitev je bila utemeljena tako, da pravnomočna obsodba tudi po

doseženi rehabilitaciji ne spada med izčrpno naštete razloge za izbris policijske registracije v skladu s členom 68(6) ZMVR.

- 7 NG je 8. oktobra 2020 pri Administrativen sad Sofia-grad (upravno sodišče mesta Sofija) vložil tožbo zoper odločbo, ki jo je izdal Direktor na Glavna direksia „Natsionalna Politsia“ pri MVR z dne 2. septembra 2020.
- 8 Prvostopenjsko sodišče je presodilo, da je izpodbijana odločba, ki jo je izdal Direktor na Glavna direksia „Natsionalna Politsia“ pri MVR pravilna in zakonita, in je tožbo NG zavrnilo.
- 9 Sodišče je izhajalo iz tega, da pomeni policijska registracija po svojem bistvu neke vrste obdelavo osebnih podatkov, do katere pride v skladu z ZMVR brez soglasja posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki. Razlogi za izbris policijske registracije so izčrpno naštet v členu 68(6) ZMVR, v postopku pa niso bili predloženi dokazi o obstoju enega od naštetih razlogov za izbris policijske registracije. Sodišče je prav tako izhajalo iz tega, da je med strankama nesporno, da je bil NG zaradi storitve kaznivega dejanja iz člena 290(1) NK pravnomočno obsojen in da je bila izrečena kazen prestana ter dosežena rehabilitacija. Navedlo je, da rehabilitacija ne spada med razloge za izbris policijske registracije, ki so izrecno naštet v zakonu, in da razlogov ni mogoče široko razlagati, saj ima policijska registracija drugačen namen (v skladu s členom 27 ZMVR zagotavljanje nacionalne varnosti, boj proti kriminalu in ohranitev javnega reda) kot rehabilitacija, ki je namenjena temu, da v prihodnje odstrani obsodbo in z njo povezane posledice.

Glede uporabe členov 13 in 14 Direktive je prvostopenjsko sodišče izhajalo iz tega, da ta nista bila kršena, saj ni nobenih dokazov za to, da zahtevane informacije NG niso bile dane na voljo, in da pravo Unije načeloma ne nasprotuje obdelavi osebnih podatkov za namene varstva nacionalne varnosti, boja proti kriminalu in ohranitve javnega reda.

- 10 Na podlagi navedenih razlogov je sodišče zaključilo, da pomeni člen 68(6) ZMVR v razmerju do splošnih določb na področju varstva osebnih podatkov specialno določbo, tako da ga je treba prednostno uporabiti in izbris policijske registracije iz drugih razlogov kot razlogov, ki so določeni v specialni določbi, ni mogoč. Zavrnilo je tožbo NG.
- 11 Prvostopenjska sodba je bila izpodbijana pred predložitvenim kasacijskim senatom Varhoven administrativen sad (vrhovno upravno sodišče) Republike Bolgarije, ki je menilo, da je za pravilno odločitev o sporu potrebna razlaga prava Unije.

Bistvene trditve strank postopka v glavni stvari

- 12 Glavna trditev pritožnika v kasacijskem postopku je, da je sodišče izpodbijano odločbo o odklonitvi izbrisa policijske registracije neupravičeno štelo za zakonito, saj ni upoštevalo, je splošni pomen členov 5, 13 in 14 Direktive, da ne more obstajati neskončen (neomejen) rok za obdelavo osebnih podatkov s shranjevanjem. Dalje navaja, da obsojenec zaradi neobstoja pravne podlage za izbris policijske registracije po doseženi rehabilitaciji načeloma nikoli ne

more zahtevati izbrisa svojih osebnih podatkov, ki so jih pristojni organi zbrali v zvezi s kaznivim dejanjem, ki ga je izvršil, za katerega je prestal kazen in glede katerega je prišlo do rehabilitacije, tako da se shranjevanje izvaja trajno.

Kratka predstavitev obrazložitve predloga za predhodno odločanje

- 13 Senat, ki odloča o zadevi, ugotavlja, da je NG fizična oseba, ki je bila pravnomočno obsojena zaradi kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, da je svojo kazen prestala in da je v skladu s členom 88a(1) v povezavi s členom 82(1), točka 5, NK rehabilitirana. Do rehabilitacije je prišlo 14. marca 2020.
- 14 Nacionalno pravo vsebuje sistem določb, ki urejajo izvajanje policijske registracije posameznikov, ki so obdolženi storitve naklepne kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti.
- 15 Policijska registracija je po svojem bistvu obdelava osebnih podatkov, ki jih obdelujejo pristojni organi za namene preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj ali izvrševanja kazenskih sankcij, vključno z varovanjem pred grožnjami javni varnosti in njihovim preprečevanjem in spada na področje uporabe Direktive (EU) 2016/680.
- 16 Nacionalni sistem določb pod določenimi pogoji dopušča, da se izbriše (odstrani, uniči) policijsko registracijo. Razlogi za izbris so izčrpno naštet v členu 68(6) ZMVR in ne vključujejo dosežene rehabilitacije.

Zato v tem primeru ni mogoče izbrisati registracije in ni mogoče uporabiti nobenega od drugih razlogov.

- 17 Pravo Unije in zlasti Direktiva (EU) 2016/680, uvodna izjava 26 o obdelavi osebnih podatkov na zakonit pošten in pregleden način, terja jamstva za to, da zbrani osebni podatki niso prekomerni in se hranijo le toliko časa, kolikor je potrebno za namene, za katere se obdelujejo. Prav tako je določeno, da bi moral upravljavec določiti roke za njihov izbris ali redni pregled. V uvodni izjavi 34 je izrecno navedeno, da bi morala obdelava osebnih podatkov s strani pristojnih organov za namene preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj ali izvrševanja kazenskih sankcij, vključno z varovanjem pred grožnjami javni varnosti in njihovim preprečevanjem, zajemati vsa dejanja za omejevanje obdelave, izbris ali uničenje podatkov.
- 18 Ta načela se zrcalijo v specifičnih določbah kot je člen 5 Direktive, ki države članice zavezuje, da določijo ustrezne roke vključno s postopkovnimi ukrepi za upoštevanje rokov za izbris osebnih podatkov ali redni pregled potrebnosti njihovega shranjevanja; člen 13(2) zavezuje države članice, da z zakonodajnimi ukrepi zagotovijo uresničevanje pravic posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, s tem ko jih seznanijo z obdobjem hrambe osebnih podatkov ali, kadar to ni mogoče, z merili, ki se uporabljajo za določitev tega obdobja; člen 13(3) pooblašča države članice, da sprejmejo zakonodajne ukrepe za zadržanje, omejitev ali opustitev zagotovitve informacij posamezniku, na katerega se nanašajo osebni podatki, na podlagi [člena

13(2)], vendar le, če in dokler se s takšnim ukrepom spoštuje temeljne pravice in zakonite interese zadevnega posameznika.

- 19 Sodišče, ki mora o tej zadevi odločati, je mnenja, da ni jasno, ali s to direktivo zasledovani cilji dopuščajo zakonodajne ukrepe držav članic, ki privedejo do praktično neomejene pravice obdelave osebnih podatkov, ki jih obdelujejo pristojni organi za namene preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj ali izvrševanja kazenskih sankcij in do odprave pravice posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki do omejitve obdelave, izbrisa ali uničenja podatkov.
- 20 Pri preizkusu potrebnosti predložitve predloga za sprejetje predhodne odločbe je sodišče, ki mora o zadevi odločati, upoštevalo, da je v skladu s uvodno izjavo 7 Direktive „Zagotavljanje dosledne in visoke ravni varstva osebnih podatkov posameznikov ter spodbujanje izmenjave osebnih podatkov med pristojnimi organi držav članic [...] bistvenega pomena za zagotovitev učinkovitega pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah in policijskega sodelovanja. Zato bi morala biti raven varstva pravic in svoboščin posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov, ki jih pristojni organi obdelujejo za namene preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj ali izvrševanja kazenskih sankcij, vključno z varovanjem pred grožnjami javni varnosti in njihovim preprečevanjem, v vseh državah članicah enaka. Za učinkovito varstvo osebnih podatkov v celotni Uniji ni potrebna le krepitev pravic posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, ter dolžnosti tistih, ki takšne podatke obdelujejo, temveč so potrebna tudi

enakovredna pooblastila za spremljanje in zagotavljanje skladnosti s pravili o varstvu osebnih podatkov v državah članicah“.

- 21 Sodišču, ki mora o zadevi odločati, je znano, da sta pri Sodišču Evropske unije v teku postopka v zadevah C-180/21, ki jo je 23. marca 2021 predložilo Administrativen sad Blagoevgrad (upravno sodišče v Blagoevgradu, Bolgarija), in C-205/21, ki jo je 31. marca 2021 predložilo Spetsializiran nakazaten sad (specializirano kazensko sodišče, Bolgarija). Vendar se nanašata na druge določbe Direktive 2016/680 in ne vplivata na obravnavano vprašanje, o katerem je treba odločiti. Iz pregleda sodne prakse Sodišča Evropske unije, ki je bila sprejeta v okviru postopkov za sprejetje predhodnih odločb, ne izhaja nobena sodba, ki bi odgovorila na glavno vprašanje v obravnavanem primeru, tako da bi predložitev predloga za sprejetje predhodne odločbe zagotovila enotno razlago upoštevnihi določbi Direktive 2016/680.